

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹
STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1508, LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2 STRAIPSNIO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIVP-1645 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ
KODEKSO 428 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1646“
PROJEKTO**

TAP-22-1389; TAIS NR. 22-8668(2)

2022-07-29 Nr.NV-2185

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 17-1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1508, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 17-1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1645 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 428 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1646“ projekto (toliau – Nutarimo projektas) atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto 1.2 p. vietoje nuorodos „*pagal dabar galiojančią Saugaus eismo automobilių keliais įstatymą*“ siūlytina pateikti konkrečią nuorodą į Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau - SEAKĮ) 2 str. 40 d., vadovaujantis kuria, elektrinis paspirtukas, kurio didžiausioji naudingoji galia ne didesnė kaip 1 kW ir kurio didžiausiasis projektinis greitis ne didesnis kaip 25 km/h, laikomas motoriniu dviračiu.

2. Nutarimo projekto 1.2 p. nurodyta, jog „Siekiant, kad viešajame eisme dalyvautų sertifikuotos dviratės, triratės ir keturratės transporto priemonės, kurios privalo atitikti 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros nuostatas, <...> siūlytina papildyti mikromobilumo priemonės sąvoką nuostata apie sėdimą vietą.“ Atkreiptinas dėmesys, kad vartojama formuluotė „*sertifikuotos transporto priemonės*“ jau suponuoja tai, kad šios transporto priemonės atitinka Reglamento (ES) 168/2013 nustatytus reikalavimus, todėl siekiant aiškumo, siūlytina šias nuostatas patikslinti.

3. Nutarimo projekto 1.3 p., pateikus argumentą, kodėl netikslinga SEAKĮ 2 str. 33 d. papildyti taip, kaip tai yra siūloma Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 17-1 straipsniu įstatymo projekte Nr. XIVP-1645 (toliau – SEAKĮ projektas Nr. XIVP-1645), nenurodama, ko siekiama siūlant savo SEAKĮ 2 str. 33 d. pakeitimo formuluotę, kurioje tikslinama didžiausiojo projektinio greičio riba. Siūlytina šiuo aspektu papildyti Nutarimo projekto 1.3 p. (nurodyti teisinio reguliavimo aiškumo reikalingumą tuo atveju, kai transporto priemonės didžiausias projektinis greitis lygus 25 km/h.).

4. Nutarimo projekto 1.3 p. trečiosios pastraipos nuostatos, kad Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme būtina įtvirtinti draudimą dalyvauti viešajame eisme elektra varomoms transporto priemonėms, kurios viršija mikromobilumo priemonės technines charakteristikas (galingumą arba greitį), tikslintinos, nes Nutarimo projektu siūlomos SEAKĮ 17¹ str. 5 d. nuostatos nustato ne draudimą, o reikalavimus elektra varomai transporto priemonei, kuri negali būti klasifikuojama kaip mikromobilumo priemonė, ir jos vairuotojui, išpildžius kuriuos leidžiama dalyvauti viešajame eisme. Tačiau iš toliau sekančio paaiškinimo, kad paprastai šios elektra varomos transporto priemonės neturi tipo patvirtinimo sertifikato, todėl negali būti registruotos kaip mopedai arba motociklai, darytina išvada, kad Nutarimo projektu siūlomoje SEAKĮ 17¹ str. 5 d. nurodytų procedūrų galimai nebus įmanoma atlikti. Atsižvelgiant į tai, svarstyтина, ar apskritai tokios nuostatos įtvirtinimas SEAKĮ gali būti pagrįstas, kai iš anksto žinoma, kad jos praktinis taikymas yra tik hipotetinis. Be kita ko, siūlant įtvirtinti minėtus reikalavimus, reikalingas išsamus situacijos įvertinimas ir analizė, paremta kiekybinių ir kokybinių rodiklių visuma.

5. Atsižvelgiant į tai, kad SEAKĮ projektu Nr. XIVP-1645 siūlomoje SEAKĮ 17¹ str. 1 dalies formuluotėje nurodytos ir dviračių juostos, važiuojant kuriomis siūlomas minimalus mikromobilumo priemonės vairuotojo amžius bei į Nutarimo projekto 1.6 p. pateikiamą argumentaciją, kodėl dviračių juostas nurodyti yra netikslinga, siekiant nuoseklumo, siūlytina Nutarimo projekto 1.6 p. pirmąjį sakinį patikslinti.

6. Neaišku, kokių tikslų Nutarimo projekto 1.6 p. yra dėstomas paaiškinimas dėl SEAKĮ projektu Nr. XIVP-1645 pasiūlyto mikromobilumo priemonių vairuotojų amžiaus ribojimo pasirinkimo. Jei šiomis nuostatomis buvo siekiama paaiškinti Nutarimo projektu siūlomas SEAKĮ 17¹ str. 1 d. nuostatas dėl mikromobilumo priemonių vairuotojų amžiaus, kuriems privaloma suaugusiųjų priežiūra gyvenamojoje zonoje, siūlytina šią argumentaciją dėstyti po pažymėjimo, kad SEAKĮ projektu Nr. XIVP-1645 siūlomoje SEAKĮ 17¹ str. 1 d. nėra nuostatų dėl mikromobilumo priemonės vairavimo gyvenamojoje zonoje, aiškiai išskiriant nuorodas į SEAKĮ projektu Nr. XIVP-1645 siūlomą SEAKĮ 17¹ str. 1 d. ir Nutarimo projektu siūlomą SEAKĮ 17¹ str. 1 d. (tuo pačiu atkreipiamame dėmesį, kad SEAKĮ projektu Nr. XIVP-1645 siūloma ne pakeisti SEAKĮ 17¹ str. 1 d., o SEAKĮ papildyti 17¹ str.).

7. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projekto 1.7 p. siūlomose SEAKĮ 17¹ str. 2 d. nuostatose siekiama nustatyti alternatyvą dėl mikromobilumo priemonės vairuotojo šalmo rūšies, siūlytina patikslinti Nutarimo projekto 1.7 p. penktąjį sakinį ir prieš žodžius „*dviratininko šalmq*“ įrašyti žodį „*tik*“.

8. Nutarimo projekto 1.9 p. argumentuojant siekiu apsaugoti eismo dalyvių ir vartotojų teises, siūloma SEAKĮ 25 str. papildyti 12 d. ir joje nustatyti mikromobilumo priemonės pardavėjo pareigą aiškiai ir nedviprasmiškai įspėti pirkėją, ar parduodama transporto priemonė pagal SEAKĮ nuostatas galės teisėtai dalyvauti viešajame eisme arba tik uždaroje teritorijoje. Pastebėtina, kad siūlomos nuostatos savo turiniu nederą su SEAKĮ 25 str. teisiniu reguliavimu, kuris skirtas bendrųjų reikalavimų motorinėms transporto priemonėms ir priekaboms nustatymui. Kita vertus, siūlytina apskritai įvertinti, ar minėtam tikslui įgyvendinti yra būtinos šios teisinio reguliavimo priemonės, ar tikslas apsaugoti eismo dalyvių ir vartotojų teises negalėtų būti įgyvendintas pasitelkiant švietimo ir organizacines priemones. SEAKĮ nustačius pagrindinius reikalavimus, susijusius su mikromobilumo priemonių dalyvavimu viešajame eisme, Susisiekimo ministerija ir (ar) jos pavaldžios įstaigos būtent informacijos sklaidos bei švietimo pagalba galėtų prisidėti prie vartotojų sąmoningumo didinimo, eismo dalyvių žinojimo apie nustatytus reikalavimus mikromobilumo priemonėms ir jų vairuotojams. Šiame kontekste, be kita ko, atkreiptinas dėmesys, kad pardavėjui jau yra nustatyta bendroji pareiga informuoti pirkėją - aiškiai ir suprantamai suteikti jam būtiną, teisingą, išsamią ir neklaidinančią informaciją (LR Civilinio kodekso 6.353 str.).

9. Įvertinus tai, kad Nutarimo projekto 1.10 p. nėra pateikiami pastabos ir pasiūlymai dėl SEAKĮ projekto Nr. XIVP-1645 tobulinimo (kaip nuosekliai jie yra dėstomi Nutarimo projekto 1.1-1.9 p.), be to įvertinant Eismo saugumo tarybos teisinį subjektiškumą ir jos paskirtį, siūlytina šio papunkčio, kuris pagal savo turinį yra organizacinio pobūdžio, kaip perteklinio ir nekuriančio pridėtinės vertės, atsisakyti.

Teisės grupės patarėja

Ingrida Staniulienė